

Unikornis Nyelvi olimpia középiskolásoknak

1. forduló* (2018. március 30. – április 30.)

A három feladat megoldását 3 külön dokumentumként kérjük beküldeni, .doc, .docx vagy .rtf formátumban! A dokumentumokat a csapatnév és a feladat számának kombinációjával nevezzétek el! (pl. GumiabroncsII.docx) A dokumentumokban használjatok Times New Roman betűtípust, 12-es betűméretet és egyes sorközt!

A megoldásokat és a jelentkezési lapot **április 30-án 23:59-ig** várjuk az unikornis2014@gmail.com címre.

A jelentkezési adatlapot itt találjátok:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSctDBeWlyKCGxcI0lYKW3IZK08JBoZn901E3KT837tSmUuPCQ/viewform>

Jó munkát!

---

* A feladatokat Dimény Hajnalka, Kádár Edit és Láng Yvett állította össze.

I. feladat: Maláj (28 pont)

A 20. század elején a malájok két ábécét használtak egy arab alapút és egy latin alapút; ráadásul néhányan egy különleges titkos ábécét is ismertek. Az alábbiakban néhány szó szerepel, ezek mindegyikét ebben a titkos ábécében is és a latin ábécé szerint is megadjuk.

HHŞ	—	sěnam
ı 4 ı	—	epok
S H Y	—	měnung
H H e Ş H e	—	tanah-merah
S H H ı	—	měntigi
H H S ı	—	senamaki
ı	—	ia
4 ı	—	puak
H Y ı	—	sangka

Feladat

Próbáljátok lefordítani a következő szavakat! Előfordulhat, hogy egy-egy maláj jelnek több latin betű is megfelelhet, de ez ne tántorítson el benneteket! Ez esetben írjátok fel úgy a szóalakot, hogy jelöljétek egyik vagy másik pozícióban a lehetséges opciókat, amik között nem tudtok dönteni, majd nézzétek együtt a teljes szóalakot! Rá fogtok jönni melyik változat a megoldás, mivel a maláj nyelv ismerete nélkül is mindegyik szó (ha nem is magyarul van, de) könnyen felismerhető.

ı H Y e H H
ı S S
H H ı
4 H 4 H H

Megjegyzés1: A *ng* kombinációja egy olyan *n* hangot ad, mint angol vagy a német 'énekelni' *sing/singen* szóban.

Megjegyzés2: A feladat megoldásához nincs szükség semmilyen előzetes ismeretre erről a nyelvről és semmilyen segédanyagra.

A feladat szerzője: V. I. Belikov

II. feladat: Börtönszlengül (40 pont)

A **szleng** fogalmát nehéz definiálni. Elmondhatjuk róla, hogy egy olyan beszédmód, amely kis létszámú, hosszú időt együtt töltő, azonos foglalkozású vagy érdeklődési körű csoportokban születik, és innen „szökhet ki”, válhat nagyobb beszélőközösségekben is ismertté. Közszlengnek nevezzük azt a típust, amelyet egy nyelv beszélőinek a többsége ismer, és „kis szlengnek” azt, amelyet egy nyelv beszélőinek csak egy kis csoportja. A kis szleng egyes szavai, kifejezései válnak később egyre nagyobb körben ismertté, és így lesznek a közszleng részévé, ezáltal azonban a szleng el is veszti azt az eredeti szerepét, hogy erősítse a kis csoporton belül az összetartozás és a más csoportoktól való elkülönülés érzését.

A **börtönszleng** a fegyintézetbe került elítéltek beszédmódja. Szókincse a börtönélet és a bűnözői életforma témaköreiből merít. Célja az identitásjelzés, egy közösséghez való tartozás kifejezése, és természetesen a titkosítás azért, hogy a közösségen kívüli személyek számára a nyelvváltozatuk érthetetlen legyen.

Feladatok

1. Adjatok 3 példát olyan szleng szóra, amely idegen nyelvi eredetű, és valamelyik kiscsoport használja, amelyhez tartoztok! A 3 példa ne legyen a közszlengben is ismert, és mindhárom legyen különböző szófajú! A példákat szótári szócikk formájában mutassátok be! Ehhez mintát a *Termini Kutatóhálózat* szótárából (<http://termini.nytud.hu/htonline/htlista.php?action=search>) láthattok az alábbiakban. (Olyan szócikket kell írnotok, amely nem szerepel a gyűjteményben – az ugyanis nem tartalmaz kiscsoport szleng szavakat –, tehát nektek kell megalkotnotok egy szócikket a minta alapján.)

pix (fn)

Er (nép) (köz) (biz) golyóstoll ♠ **Er** *Tudj'isten, miért, talán mert túl becsületes képe volt, vagy mert azt mondta, holtfáradt, s mert megígérte, hogy másnapra a pixét is használja, és egy aláírás erejéig visszatér, ők meg mások szerint is túl naivan bíznak az emberekben, elengedték.*

(www.hhrf.org) ♠ **Er** *Jó, akkor pixet elé és ügyesen, szépen lerajzoljuk.* (www.riport.ro)

[rom pix 'ua' < ang pick 'fogpiszkáló']

(→[fix](#), [fixka](#), [fixki](#))

A szócikkben használt rövidítések és jelölések magyarázatát, valamint a szócikk felépítésére vonatkozó egyéb tudnivalókat a következő linken találjátok meg:

<http://termini.nytud.hu/htonline/present.php?action=felepites>

2. A börtönszlengi kifejezések, szavak a börtönben kialakult kapcsolatokról, hierarchikus rendről is árulkodnak. „A szlengen keresztül ugyanis feltérképezhető a fogvatartottak társas rendszere, így a szleng azonosító szerepéről is beszélhetünk. A szleng jól tükrözi mindenki helyét a csoportban. Vannak menők, akik mindenkitől engedelmességet követelnének, és vannak csicskák, akik a legmegalázottabb csoporttagok közé tartoznak, és akiknek mindenféle munkát el kell végezniük, amit zárkatársai rábíztak.” (Szabó Edina: *A mai magyar börtönszleng*. Debrecen, 2005. 44.)

A következő mondatok mindegyike valakihez szól. Állapítsátok meg, hogy milyen pozícióban lehet az, aki mondja, és milyenben az, akinek szólnak az alábbi mondatok! Soroljátok fel mindazokat az elemeket, amiből ezt kikövetkeztettétek. (Az ismeretlen szlengszavaknak itt nézhettek utána: <http://mnytud.arts.klte.hu/szleng/phd/bortonszleng.pdf>)

- a. Vigyázat, jön a púró!
- b. Asszony, kész van már a sikamika?
- c. Tudjuk, hogy nyalsz a smasszernek.
- d. Ne borbiszálj, csillogjon a slozé!
- e. Csak azért mered, mert a góré a spanod, igaz?
- f. A gádzsi az enyém.
- g. Természetesen kimosom.
- h. Itt a lé, van bláz nálad?
- i. Figyelem, jön már az újhús, a báránka!

